

Щоденний звіт № 301/2020

від 18 грудня 2020 року¹

Короткий виклад

- Місія зафіксувала 63 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області. За попередній звітний період в області зафіксовано 28 таких порушень.
- У Луганській області Місія зафіксувала 21 порушення режиму припинення вогню. За попередній звітний період в області зафіксовано 18 таких порушень.
- У Первомайську Луганської області, за оцінкою, у напрямку безпілотного літального апарата СММ малого радіуса дії стріляли зі стрілецької зброї.
- Місія продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського; спостерігачі констатували спокійну ситуацію на всіх трьох ділянках.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту, облаштування та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Місія продовжила спостерігати за ситуацією, у якій перебуває цивільне населення, зокрема на блокпості збройних формувань у Донецькій області, а також на 3 КПВВ та 2 блокпостах збройних формувань у Луганській області.
- Команди СММ відвідали два пункти пропуску на кордоні та здійснювали моніторинг у непідконтрольних урядові районах Донецької області поблизу кордону з Російською Федерацією.
- Свободу пересування Місії і далі обмежували*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 17 грудня 2020 року (за східноєвропейським часом).

Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі згадані у звіті місця, представлено в додатку. Упродовж звітного періоду камера СММ у Петрівському не функціонувала, а сильний туман перешкоджав роботі деяких камер СММ, встановлених уздовж лінії зіткнення.

У тому числі вибухи.

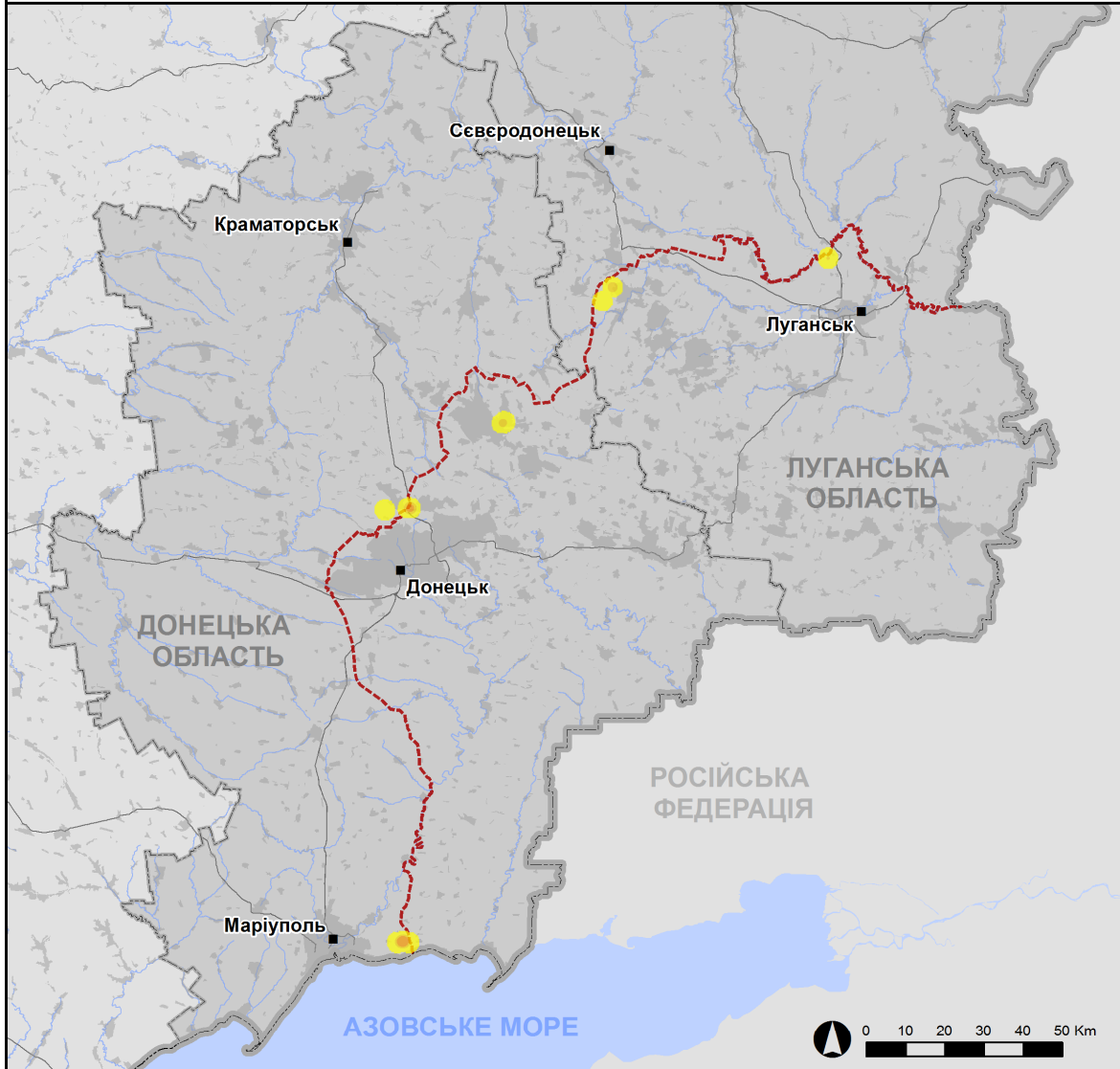
У тому числі внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

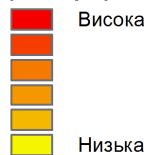

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 17 грудня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності.
Відсутність помилок у мапі не гарантується,
а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ
затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати,
копіювати, відтворювати, передавати, транлювати,
продавати, ліцензувати або застосовувати
без попереднього дозволу з боку ОБСЄ
у письмовому вигляді.
Створено: 18/12/2020

У Донецькій області Місія зафіксувала 63 порушення режиму припинення вогню, зокрема 30 вибухів невизначеного походження в районах на північ від н. п. Широкине (підконтрольний урядові, 100 км на південь від Донецька) і 19 вибухів невизначеного походження поблизу Донецької фільтрувальної станції (ДФС; 15 км на північ від Донецька), три з яких було зафіксовано пополудні 17 грудня (див. нижче). За [попередній звітний період](#) в області зафіксовано 28 таких порушень.

У Луганській області СММ зафіксувала 21 порушення режиму припинення вогню, зокрема 2 вибухи невизначеного походження в районі на північний захід від н. п. Калинове (непідконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська). За [попередній звітний період](#) в області зафіксовано 18 таких порушень.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня і до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала загалом 3 852 порушення режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 1 819 вибухів, 119 невизначених боєприпасів у польоті, 55 спалахів дульного полум'я та 41 освітлювальну ракету, а також 1 818 черг і пострілів).

У Первомайську Луганської області стріляли зі стрілецької зброї, за оцінкою, у напрямку безпілотного літального апарата СММ малого радіуса дії

Перебуваючи на західній околиці н. п. Первомайськ (непідконтрольний урядові, 58 км на захід від Луганська) для проведення анонсованого польоту безпілотного літального апарата (БПЛА) малого радіуса дії, спостерігачі чули 4 черги та 8 пострілів зі стрілецької зброї на відстані орієнтовно 500 м на північний схід (за оцінкою, стріляли в напрямку БПЛА, який пролітав приблизно за 500 м на північний схід від місцеположення патруля). Команда Місії благополучно приземлила БПЛА та залишила цей район*.

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського⁵

У межах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили 2 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») із південного краю відремонтованого прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Здійснюючи моніторинг неподалік блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення поблизу н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) спостерігачі чули 2 вибухи на відстані орієнтовно 3-5 км на західно-північний захід (за оцінкою, контрольовані підриви невибухлих боєприпасів). Біля блокпоста спостерігачі бачили 4 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»).

Перебуваючи на західній околиці н. п. Первомайськ (непідконтрольний урядові, 58 км на захід від Луганська), спостерігачі чули 4 черги та 8 пострілів зі стрілецької зброї на

⁵Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

відстані орієнтовно 500 м на північний схід (за оцінкою, поза ділянкою розведення, однак у межах 5 км від її краю) (див. вище).

Здійснюючи моніторинг у чотирьох місцях поблизу ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), спостерігачі відзначили там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Місія зафіксувала 1 зенітний ракетний комплекс, розміщений із порушенням ліній відведення в підконтрольному урядові районі Луганської області. СММ також зафіксувала 10 самохідних гаубиць, розміщених за лініями відведення, однак за межами виділених місць зберігання озброєння в підконтрольному урядові районі Донецької області (детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

Місія зафіксувала 3 бронетранспортери в підконтрольному урядові районі Луганської області (детальніше див. таблицю нижче).

Місце вогневого ураження (вирва) поблизу Дачного в Луганській області

16 грудня БПЛА СММ малого радіуса дії зафіксував свіжу вирву від розриву мінометної міни (за оцінкою, ймовірно калібру 82 мм) в полі приблизно за 3,5 км на північний схід від н. п. Дачне (непідконтрольний урядові, 47 км на захід від Луганська) (не зафіксовано на зображеннях від 10 серпня 2020 року).

Протитанкові міни неподалік Водяного в Донецькій області

16 грудня в полі приблизно за 1 км на південний схід від н. п. Водяне (підконтрольний урядові, 94 км на південь від Донецька) БПЛА СММ середнього радіуса дії знову зафіксував 46 протитанкових мін (ймовірно ТМ-62), що, за оцінкою, належать Збройним силам України (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. щоденний звіт СММ від [13 листопада](#) та [1 грудня](#) 2020 року).

Зусилля СММ зі сприяння уможливленню ремонту, облаштування та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення монтажу лінії електропередачі між підконтрольними урядові н. п. Лопаскине (23 км на північний захід від Луганська) та н. п. Лобачеве (17 км на північний захід від Луганська); огляду та ремонту лінії електропередачі в н. п. Христове (непідконтрольний урядові, 18 км на північ від Луганська); ремонту водогону між підконтрольними урядові н. п. Райгородка (34 км на північний захід від Луганська) і Лопаскиним; а також робіт із розмінування

⁶ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

неподалік підконтрольних урядові н. п. Геївка (27 км на північний захід від Луганська) та н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська).

СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування ДФС. Здійснюючи моніторинг приблизно за 1 км на північний-захід від залізничного вокзалу в н. п. Ясинувата (непідконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Донецька), спостерігачі чули 3 вибухи невизначеного походження орієнтовно за 2–4 км на західно-південний захід, які сталися приблизно в той час, коли колона з працівниками ДФС рухалася в напрямку Ясинуватої автодорогою М04.

Ситуація на контрольних пунктах в'їзду-виїзду та відповідних блокпостах

У Донецькій області спостерігачі зауважили, що блокпост збройних формувань біля н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) не працював.

У Луганській області команда СММ відзначили, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) у Станиці Луганській працював, а також бачили черги пішоходів в обох напрямках.

Спостерігачі також відзначили, що КПВВ біля Золотого і в н. п. Щастя (підконтрольний уряду, 20 км на північ від Луганська) працювали, але відповідні блокпости збройних формувань на південь від ділянки розведення в районі Золотого і за 3 км на південний схід від мосту у Щастя залишалися закритими.

Прикордонні райони, що не контролюються урядом

Перебуваючи в пункті пропуску на кордоні біля н. п. Успенка (73 км на південний схід від Донецька) протягом орієнтовно 2 годин, команда Місії бачила, що в Україну в'їхали 28 автомобілів (зокрема 17 із табличками «ДНР»), 12 тентованих вантажівок (зокрема 6 із табличками «ДНР»), 2 автобуси з табличками «ДНР» та приблизно 80 пасажирами на борту (жінками та чоловіками різного віку), а також увійшли 37 пішоходів (17 жінок та 18 чоловіків різного віку, а також 2 дитини). Спостерігачі також бачили, що з України виїхали 46 автомобілів (зокрема 30 із табличками «ДНР») та 10 тентованих вантажівок (зокрема 4 з табличками «ДНР»), а також вийшли приблизно 52 пішоходи (23 жінки та 27 чоловіків різного віку, а також 2 дитини).

Перебуваючи в пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Улянівське (61 км на південний схід від Донецька) команда Місії не зафіксувала пасажиро-транспортного потоку в жодному напрямку.

Команди СММ також здійснювали моніторинг у прикордонних районах, що не контролюються урядом, біля н. п. Глинка (60 км на південний схід від Донецька), н. п. Новоіванівка (57 км на південний схід від Донецька), н. п. Кузнецово-Михайлівка (67 км на південний схід від Донецька) та н. п. Зорі (76 км на південний схід від Донецька).

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Харкові, Дніпрі, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, зокрема ризиками, пов'язаними з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 15 грудня 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди:

- Здійснюючи політ БПЛА малого радіуса дії біля н. п. Первомайськ (непідконтрольний урядові, 58 км на захід від Луганська), спостерігачі чули 4 черги та 8 пострілів зі стрілецької зброї (за оцінкою, у напрямку БПЛА) (див. вище).

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
16.12.2020	1	зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса»)	поблизу н. п. Врубівка (72 км на захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
17.12.2020	10	самохідна гаубиця (2С7 «Півонія», 203 мм)	у н. п. Покровськ (кол. Красноармійськ; 55 км на північний захід від Донецька)	патруль

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁷

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
16.12.2020	3	бронетранспортер (МТ-ЛБ)	поблизу н. п. Попасна (69 км на захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії

⁷ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

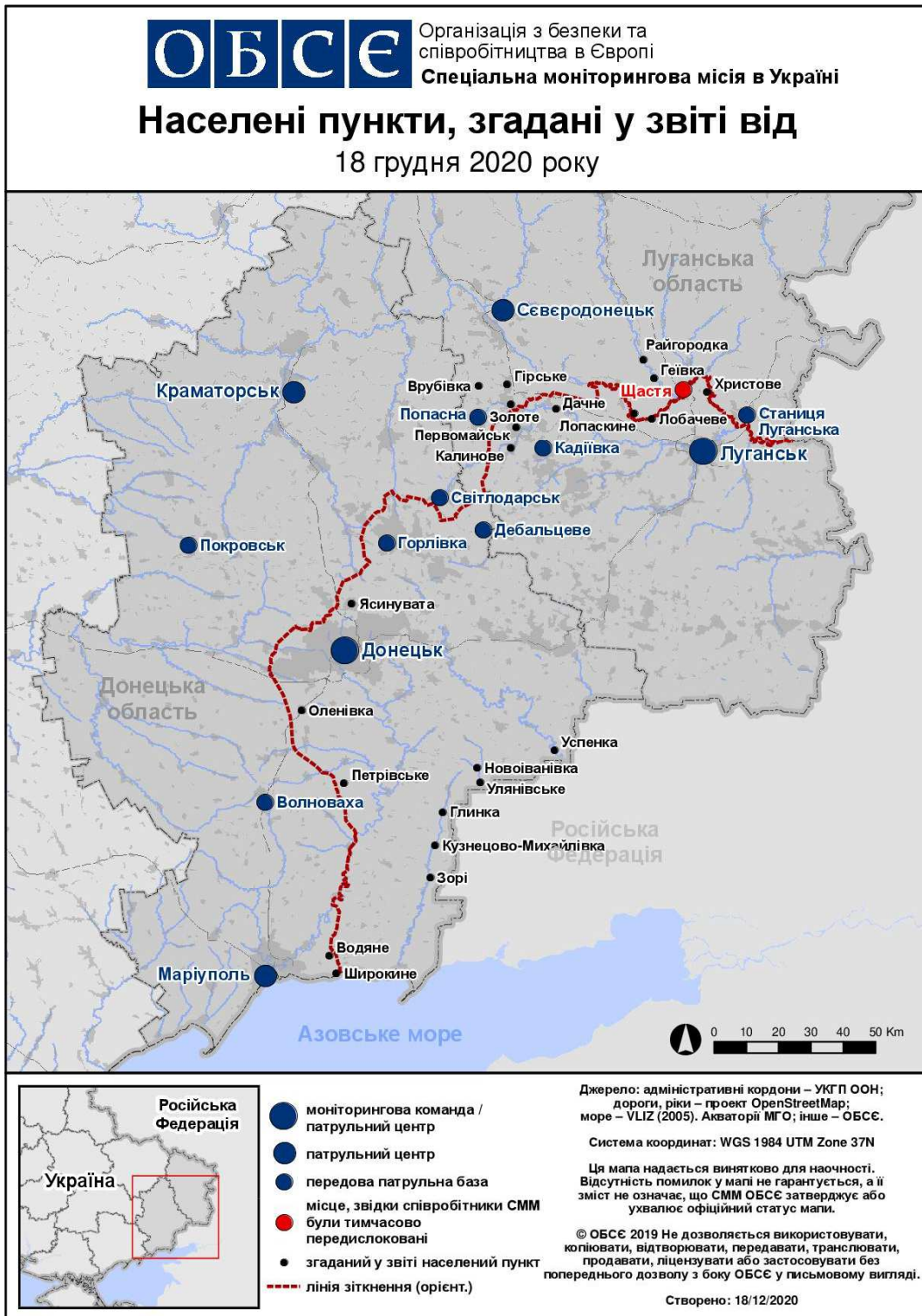
Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 17 грудня 2020 року⁸

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
камера СММ за 1 км на ПдЗх від н. п. Широкине (підконтрольний уряду, 100 км на Пд від Донецька)	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.12, 19:25
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.12, 22:39
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.12, 22:40
	3–5 км на Пн	зафіксувала	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.12, 22:41
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.12, 22:42
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.12, 22:43
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	16.12, 22:44
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 00:55
	3–5 км на ПнПнЗх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 00:56
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 00:57
	3–5 км на ПнПнЗх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 00:58
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 00:59
	3–5 км на ПнПнЗх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 01:00
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 01:00
	3–5 км на ПнПнЗх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 01:01
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 01:02
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 01:04
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 01:07
	3–5 км на ПнПнЗх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 01:12
	3–5 км на ПнПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 01:12
	3–5 км на Пн	зафіксувала	6	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 01:13
	3–5 км на Пн	зафіксувала	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 01:41
	3–5 км на Пн	зафіксувала	1	Н/Д боєприпас	Зх–Сх (рикошет)	Н/Д	17.12, 01:42
3–5 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження (після попередньої події)	Н/Д	17.12, 01:42	

⁸ У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви, тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях і спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз. Термін «снаряд» позначає усі види боєприпасів.

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
камера СММ на Донецькій фільтрувальній станції (15 км на Пн від Донецька)	1–2 км на Пд	зафіксувала	4	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 17:56
	1–2 км на Пд	зафіксувала	4	вибух	невизначеного походження (також зафіксовано камерою СММ в Авдіївці)	Н/Д	17.12, 17:56
	1–2 км на Пд	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 17:58
	1–2 км на Пд	зафіксувала	6	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 18:19
	1–2 км на Пд	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження (також зафіксовано камерою СММ в Авдіївці)	Н/Д	17.12, 18:31
приблизно 2,5 км на ПдСх від н. п. Авдіївка (підконтрольний уряду, 17 км на Пн від Донецька)	3–5 км на ЗхПдЗх	чули	4	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 13:45–13:46
приблизно 1 км на ПнЗх від залізничного вокзалу в н. п. Ясинувата (непідконтрольний уряду, 16 км на ПнСх від Донецька)	2–4 км на ЗхПдЗх	чули	3	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 13:46–13:47
приблизно 1,5 км на ЗхПнЗх від н. п. Вуглегірськ (непідконтрольний уряду, 49 км на ПнСх від Донецька)	8–12 км на Зх	чули	7	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 09:48–10:07
приблизно 1,2 км на ПнЗх від н. п. Вуглегірськ (непідконтрольний уряду, 49 км на ПнСх від Донецька)	8–12 км на Зх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 10:14
приблизно 1 км на ПнПнСх від н. п. Вуглегірськ (непідконтрольний уряду, 49 км на ПнСх від Донецька)	10–12 км на Зх	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 10:32–11:00
приблизно 3,5 км на Сх від н. п. Калинове (непідконтрольний уряду, 60 км на Зх від Луганська)	8–10 км на ПнЗх	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	17.12, 09:39
приблизно 2,5 км на Сх від н. п. Весела Гора (непідконтрольний уряду, 16 км на Пн від Луганська)	3–4 км на ЗхПдЗх	чули	7	черга		великокаліберний кулемет	17.12, 10:06–10:38
західна околиця н. п. Первомайськ (непідконтрольний уряду, 58 км на Зх від Луганська)	500 м на ПнСх	чули	8	постріл	за оцінкою, за межами ділянки розведення в районі Золотого	стрілецька зброя	17.12, 13:15
	500 м на ПнСх	чули	4	черга	за оцінкою, за межами ділянки розведення в районі Золотого	стрілецька зброя	17.12, 13:15

Мапа Донецької та Луганської областей⁹

⁹ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій Україні (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).